

46 . Orăștioara de Sus | Județ: Hunedoara | Punct: Grădiștea de Munte | Anul: 2015

Anul: 2015

Cod RAN: 90397.01

Perioade: Protoistorie, Antichitate

Epoci: La Tène, Epoca romană timpurie

Tipuri sit: locuire, exploatare/carieră, amenajare/construcție

Categorii sit: Neatribuit, Domestic, Apărare (construcții defensive)

Autori: Cristina Bodó, Cătălin Cristescu, Gelu Florea, Gabriela Gheorghiu, Eugen Iaroslavski, Răzvan Mateescu, Luca Paul Pupeză, Liliana Suciu

Instituții: Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva, Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva, Universitatea "Babeș - Bolyai", Cluj-Napoca, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj-Napoca, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj-Napoca, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj-Napoca, Universitatea "Babeș - Bolyai", Cluj-Napoca

Raport

În anul 2015, lipsa fondurilor a impus continuarea cercetărilor arheologice doar într-un singur punct, în zona din apropierea porții de sud a fortificației din piatră. Săpăturile au început acolo în anul 2013 ca urmare a apariției, în urma căderii unui fag secular, a unei matrițe de bronz (o piesă hexagonală pe ale cărei fețe sunt redată în negativ 78 de animale reale și fabuloase – fig. 1).

Unul dintre obiectivele principale ale campaniei din anul trecut a constat în identificarea unui nou segment al elementului de fortificare (șanțul defensiv) observat în 2013. În acest scop a fost trasată secțiunea SI/2015, paralelă cu SI/2013 și cu un martor între ele de 1,5 m. Ea a avut o lungime de 5 m și o lățime de 2 m, fiind orientată NV – SE.

Obiectivul a fost atins, fiind găsită chiar extremitatea sudică a șanțului defensiv amintit. S-a observat că deschiderea și adâncimea maximă sunt similare segmentului descoperit în 2013 (3,6 m, respectiv 1,85 m) (fig.2). Baza lui se mărește considerabil în această porțiune, lățimea sa măsurând 2,4 m (fig. 3). Șanțul de apărare a fost săpat într-o masă compactă de lut, iar în umplutura sa au apărut numeroase materiale arheologice, atât de factură dacică, cât și romană: fragmente ceramice, îndeosebi de la vase de provizii (chiupuri), ceramică pictată, zgură de fier și din bronz, materiale de construcție (bucăți de țigle, cuie din fier), fragmente de la recipiente din sticlă, elemente de paviment, un vârf de pilum, cel mai probabil, țințele metalice de la o caliga, o fibulă din bronz etc.

Tot în secțiunea SI/2015, pe profilul sud-vestic, s-a conturat încă un șanț, mai puțin adânc decât cel descris mai sus, dar cu o umplutură identică. În campaniile viitoare se intenționează identificarea traseului său și stabilirea relației stratigrafice cu celelalte elemente de fortificare din zonă.

Suprafața notată SPI/2014 (2015) a fost trasată în apropierea locului în care a apărut matrița de bronz, obiectivul principal constând în identificarea diferitelor tipuri de amenajări realizate în antichitate. Inițial ea a măsurat 4 m lungime și 3,3 m lățime, dar pentru că investigația arheologică nu s-a finalizat în primul an, ea a fost redeschisă în 2015, context în care lățimea ei a fost mărită, ajungând la 3,5 m.

Din punct de vedere stratigrafic s-a constatat, sub stratul vegetal, existența unui nivel compact de pământ lutos amestecat cu sfărâmătură de micașist cu o grosime ce a variat între 0,45 și 0,8 m, urmat de un strat subțire de sfărâmătură de micașist, sub care se afla stânca nativă, sumar îndreptată în antichitate. Tot aici au fost observate, încă din anul 2014, două șanțuri săpate în stâncă care se intersectează într-un unghi aproape drept (unul era orientat pe direcția N-S, celălalt pe direcția E-V). În campania trecută a fost golită umplutura lor, fără rezultate notabile, însă. În jumătatea sud-estică a suprafeței a fost identificată o altă structură săpată

în stâncă, o „alveolare” cu o deschidere maximă de cca. 3 m (fig.4/a). Rostul acestor structuri rămâne incert (ele par a fi făcut parte dintr-un sistem de distribuire sau de drenare a apei pluviale sau a celei provenite de la izvoarele din zonă).

Suprafața numită convențional SPII/2015 a fost trasată la sud-vest de SI/2015, la o distanță de 11 m (realizarea secțiunilor și a suprafețelor în această zonă este condiționată de prezența fagilor seculari și a unui canal de drenaj făcut în timpul lucrărilor de restaurare–conservare din 1980). Ea a fost poziționată astfel pentru a verifica dacă traseul șanțului săpat în stâncă, descoperit în anii anteriori pe o lungime de peste 10 m, în SPI/2013 și în SPII/2013, continuă până în acel punct. Săpătura nu a fost finalizată aici, ajungându-se până la o adâncime de 0,8 m (ea va fi reluată în campania următoare). În partea vestică a suprafeței s-a observat prezența unui strat compact de lut, iar în jumătatea estică a unei umpluturi de pământ brun cu pigmentație de cărbune în care se aflau, în poziție secundară, numeroase fragmente ceramice, obiecte din fier și din sticlă (fig. 4/b).

Toate artefactele au intrat în patrimoniul Muzeului Civilizației Dacice și Romane – Deva.

Informații suplimentare online

[Raportul 5513 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
